

LTO-noord
t.a.v. dhr. T. van Schie, themahouder Klimaat en Energie LTO Noord
regio West
Postbus 240
8000 AE Zwolle

DATUM	15 november 2021	TEAM	Energietransitie
NUMMER		REFERENTIE	
UW BRIEF VAN	29 oktober 2021	DOORKIESNUMMER	030-2589011
UW NUMMER	UT/EH/MvD/21.094a	E-MAILADRES	hans.hubers@provincie-utrecht.nl
BIJLAGE	geen	ONDERWERP	Agrarische bijdrage energietransitie wordt knelpunt

Geachte heer Van Schie,

Allereerst wil ik u bedanken voor het door u toegestuurde signaal "Agrarische bijdrage energietransitie wordt knelpunt". In deze brief ga ik graag in op de door uw organisatie geconstateerde knelpunten en de voorgestelde oplossingsrichtingen. Daarnaast licht ik ook graag toe hoe de provincie haar rol neemt bij het verbeteren van de Regionale Energie Infrastructuur (REIS), omdat dit ook van belang kan zijn voor LTO en haar achterban.

Netcongestie

Op 12 oktober 2021 heeft de landelijke netbeheerder TenneT congestie afgekondigd voor het terugleveren van energie op het nationale en regionale energienetwerk in de provincie Utrecht. Dit betekent dat nieuwe grootschalige zon- en windinitiatieven in de provincie Utrecht (met een grootverbruik aansluiting) hierdoor niet meer vanzelfsprekend aangesloten kunnen worden op het elektriciteitsnet. Dit raakt ook agrariërs die (soms al vergeworderde) plannen hebben om te investeren in duurzame energieopwekking. De mededeling over netcongestie heeft ons ook verrast en we zijn zelf ook verbaasd over de grote impact die dit op dit moment heeft op de plannen en programma's voor de energietransitie.

Zoals u bekend zal zijn onderzoeken TenneT en Stedin momenteel de mogelijkheden om door middel van congestiemanagement extra ruimte te creëren. Daarom kunnen nu geen nieuwe aanvragen worden gehonoreerd voor grootschalige duurzame opwek. Vanaf het moment dat congestie werd afgekondigd zetten wij ons in om in overleg met de netbeheerders snel tot adequate oplossingen te komen voor de korte en middenlange termijn. Het congestiemanagementonderzoek wordt naar verwachting medio december 2021 afgerond. Dit zal waarschijnlijk meer inzicht geven in de mogelijke oplossingen en gefaseerde uitrol ervan om in 2030 de RES-doelstellingen gerealiseerd te hebben.

Rol provincie bij ontwikkeling Regionale Energie Infrastructuur (REIS)

Binnen het InterProvinciaal Overleg (IPO) is afgesproken dat alle provincies (minimaal) regie op het proces in de regionale energie-infrastructuur gaan voeren, indien nodig ook regie op inhoud. Ook de provincie Utrecht onderschrijft de noodzaak om te komen tot regionale regie over de aanpassingen en mogelijke uitbreiding van de energie-infrastructuur en de rol te nemen om deze te programmeren en te prioriteren. Gezien de huidige problematiek in het elektriciteitsnet zal de provincie deze rol voortvarend oppakken. Op dit moment wordt een energiesysteemstudie uitgevoerd over de, in scenario's, te verwachten vraag en aanbod in het energiesysteem, de mogelijke knelpunten daartussen en de samenhang tussen de technieken. Deze studie is een eerste stap, namelijk het verkrijgen van inzicht in het huidige en toekomstige systeem en mogelijke knelpunten. Ik verwacht dat deze studie rond het einde van dit jaar afgerond is. Daarna

wordt gestart met het programmatisch aanpakken van de ontwikkeling van de regionale energie-infrastructuur. Belangrijk, omdat dat ook mogelijkheden moet gaan bieden voor agrariërs en andere gebouwdeigenaren die aan de slag willen met energieopwekking en energie willen leveren aan het elektriciteitsnet.

Aanpak grootschalig zon in de gebouwde omgeving

In de RES'en hebben we stevige ambities vastgelegd voor zon op dak. Het maatschappelijk draagvlak hiervoor is groot. Het is noodzakelijk om geschikte daken maximaal te benutten om de doelstellingen te halen. Net als de agrarisch ondernemers in het landelijk gebied worden eigenaren van maatschappelijk vastgoed (scholen, culturele instellingen en zorgcomplexen) en ondernemers op bedrijventerreinen geraakt door de congestiemaatregel van de netbeheerder. Het is dus belangrijk om met alle betrokken partijen om voor de kortere termijn te zoeken naar creatieve oplossingen.

Daarbij hoort wel de kanttekening dat alleen zon-op-dak niet voldoende is. In de drie Utrechtse RES'en is dat ook onderkend. In de komende jaren zullen ook zonnevelden en windturbines nodig zijn om aan de RES-doelstellingen in de provincie Utrecht te kunnen voldoen. En de netbeheerder Stedin heeft de regio's opgeroepen om de plannen voor windturbines en zonnevelden wel door te ontwikkelen zodat deze ook, zodra de netcapaciteit dat weer toelaat, aangesloten kunnen worden.

Rol van de provincie bij vergunningverlening

U roept in uw brief op om als provincie door middel van vergunningverlening een bepaalde voorkeursvolgorde te hanteren in de ontwikkeling van duurzame energie-opwek. In beginsel zijn de gemeenten verantwoordelijk voor het afgeven van omgevingsvergunningen. Zowel voor voorzieningen in het elektriciteitsnet als voor energie-opwekinstallaties. Behalve bij grote windturbines (groter dan 5MW), daarvoor is provincie bevoegd gezag. In sommige situaties (bijvoorbeeld bij zonneparken in het landelijk gebied) beoordeelt de provincie deze plannen aan de hand van de eigen Omgevingsverordening. Concreet betekent dit dat de provincie vergunningtechnisch niet in de positie is om op enige manier voorrang aan initiatieven te verlenen. Ook kunnen wij als provincie op dit moment niet sturen op welke projecten voorrang krijgen, omdat de wet dit (nog) niet mogelijk maakt. Daar komt ook bij dat de aanleg van zonnestroominstallaties op daken doorgaans vergunningsvrij kan worden gerealiseerd.

Innovatie

De door u geuite wens voor innovatie voor opslag en slimme gebruiksvormen van opgewekte energie onderschrijf ik. Ik nodig u graag uit om samen te onderzoeken hoe we kleinschaliger projecten effectief kunnen stimuleren en hoe we boeren kunnen ondersteunen bij het nemen van beslissingen over, bijvoorbeeld, het investeren in tijdelijke opslagsystemen.

In onze Subsidieverordening Energietransitie heeft de provincie mogelijkheden voor financiële ondersteuning voor haalbaarheidsstudies en innovatieve pilots. Ik juich het toe als er vanuit de agrarische sector concrete voorstellen voor de (door-)ontwikkeling van energie-innovaties worden gedaan. Overigens biedt deze subsidieverordening meer mogelijkheden om energie-initiatieven door en met ondernemers te faciliteren.

Meer informatie hierover vindt u op:

<https://www.provincie-utrecht.nl/loket/subsidies/energietransitie>

Kleinschalige initiatieven.

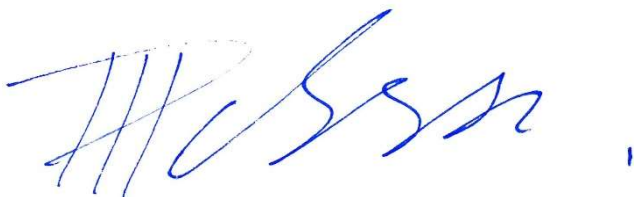
De door de netbeheerders op 12 oktober jl afgekondigde congestiemaatregel geldt niet voor kleinverbruikers met een aansluiting tot 3*80 A. Ondernemers met een dergelijke aansluiting kunnen ook nu een zonnestroominstallatie realiseren met een omvang tot ca. 200 panelen. Overigens zijn er voor deze kleinverbruikers ook mogelijkheden om gebruik te maken van de zogeheten ISDE-regeling.

Daarnaast is per 1 oktober de zogeheten SVM-regeling opengesteld. Dit biedt ondernemers de mogelijkheid om (een deel) van de advieskosten die zij maken bij de ontwikkeling van zon-op-dak vergoed te krijgen. Weliswaar met als voorwaarde dat de zonnepanelen daadwerkelijk geïnstalleerd worden.

Verder bieden wij als provincie ook zelf de mogelijkheid aan ondernemers om een energiescan uit te laten voeren voor hun bedrijf. De ondernemer kan hiermee, op basis van onafhankelijke informatie, besluiten nemen over de aanschaf van zonnepanelen. Wij verwachten in 2022 deze opnieuw aan te kunnen bieden.

Ik hoop u met deze reactie wat meer duidelijkheid te hebben gegeven over de huidige situatie met betrekking tot de netcapaciteit, de invloed hiervan op de doelstellingen van de RES'en en de huidige mogelijkheden om werk te blijven maken van de energietransitie. Ik hoop ook dat uw organisatie, samen met al die andere stakeholders en betrokkenen bij de energietransitie en met de provincie blijft zoeken naar mogelijkheden en kansen om de energietransitie in de provincie Utrecht te versnellen.

Met vriendelijke groet,

H.P. (Huib) van Essen

Gedeputeerde Ruimtelijke Ontwikkeling, Omgevingswet, Energietransitie en Klimaat